

موصول

"أی" یکی از موصولات مشترک است:

حالات "أی":

- ۱- اضافه شود و صدر صله آن مذکور باشد: **يَعْجِبُنِي أَيُّهُمْ هُوَ قَائِمٌ**
- ۲- اضافه نشود و صدر صله آن ذکر نشود: **يَعْجِبُنِي أَيُّ قَائِمٍ**
- ۳- اضافه نشود و صدر صله ذکر شود: **يَعْجِبُنِي أَيُّ هُوَ قَائِمٌ**
- ۴- اضافه شود و صدر صله ذکر نشود:

يعجبني أيهم قائم

ثم لنزعن من كل شيعة أيهم اشد على الرحمن عتياً

ابن مالک:

"أی" فقط در حالت چهارم مبنی است

علت بناء: شباهت حرفیه تقویت شده است چون "أی" نیاز به صدر صله دارد

خلیل و یونس:

"أی" در تمام حالات معرب است

خلیل:

"أی" در آیه مذکور (ثم لنزعن...) استفهامیه است و مفعول "لنزعن"

موصول محذوف و "أيهم اشد" نائب فاعل "يقال" محذوف

یعنی: لنزعن من كل شيعة الذي يقال فيه أيهم اشد

یونس:

"لنزعن" تعلیق شده به وسیله "أی" استفهامیه

حذف صدر صله غیر "أی"
در صورت طولانی شدن صله جائز است:
و هو الذی فی السماء إله